

vurderinger af forslag på miljøområdet, eller om instituttet også kan vurdere de miljømæssige konsekvenser af tiltag på f.eks. trafik-, landbrugs- og energiområderne. Det kan således frygtes, at instituttet i praksis blot kommer til at levere ammunition til politisk bestemte ønsker om at skaffe besparelser og gennemføre nedskæringer på miljøområdet.

S, SF, RV og EL beklager, at beslutningen om at oprette et Institut for Miljøvurdering hastes igennem Folketinget, samtidig med at regeringen har besluttet at afskaffe miljøvurderingen af finansloven og i en situation, hvor det er uklart, hvordan nye lovgivningsinitiativer i fremtiden vil blive miljøvurderet.

Efter disse partiers opfattelse er der behov for en opprioritering og for en bedre koordinering af miljøøkonomi som faglig disciplin og som værktøj for politisk beslutningstagen. Men det er desværre ikke belyst, om miljøøkonomiske analyser f.eks. kan tænkes at blive lagt til grund for øgede investeringer i naturprojekter, som allerede har vist sig at have samfundsmæssig gevinst og skaber økonomiske, rekreative og naturmæssige værdier. På den anden side er der heller ikke i regeringens forslag og i de besvarelser, som udvalget har modtaget, nogen overvejelser om miljøøkonomiens begrænsninger. Ikke alt kan måles i penge, og miljøøkonomien kan kun være et bidrag til den politiske beslutningsproces – aldrig selve facitlisten. Hvordan regeringen opfatter miljøøkonomiens rolle i den politiske proces, har det ikke været muligt at få belyst gennem udvalgsbehandlingen. Det har heller ikke været muligt at få belyst, om der ved miljøøkonomiske analyser sigtes mod den type af analyser, hvor forsigtighedsprincippet tillægges vægt, eller om der er tale om kortsigtede cost-benefit-analyser.

I det hele taget finder S, SF, RV og EL, at der er tale om en ganske usædvanlig fremgangsmåde ved etablering af instituttet. Der foreligger intet kommissorium, som beskriver rammerne for instituttets arbejdsopgaver. Miljøministeren har under samråd i udvalget oplyst, at han ikke finder anledning til at sende forslaget om at oprette instituttet til høring, fordi det ikke vides, hvad instituttet skal arbejde med – det skal instituttet selv fastlægge. På den anden side mener ministeren sig i stand til at ansøge Finansudvalget om en bevilling på 10 mio. kr. til noget, som han »ikke ved, hvad er«.

Efter udvalgsbehandlingen hersker der stadig total uklarhed om instituttets status og rolle. Miljøministeren har under samråd i udvalget oplyst, at der ikke er tale om en forskningsinstitution, hvilket er i modstrid med, at bl.a. Venstres ordfører under 1. behandling oplyste, at instituttet også vil skulle foretage selvstændig forskning. Der er således øjensynlig tale om en konstruktion, der hverken er et forskningsinstitut eller et råd, men et ekspertorgan, hvor det ville være naturligt at etablere det på et selvstændigt lovgrundlag. Miljøministeren hævder fortsat, at der er tale om en uafhængig institution, men har ikke kunnet begrunde, at instituttet alligevel placeres i Miljøministeriet – og ikke på et universitet, hvad der ville sikre en reel uafhængighed.

Disse partier finder det stærkt betænkeligt, at miljøministeren har valgt en fremgangsmåde, hvor ministeren udpeger formanden for instituttet, der indstiller en direktør til ministeren, som herefter alene træffer beslutning om ansættelse. Først herefter udpeges en resterende bestyrelse. Endvidere er det besynderligt, at ministeren udpeger 4 af 7 bestyrelsesmedlemmer – instituttets påståede uafhængighed taget i betragtning. De 3 bestyrelsesmedlemmer, som indstilles af forskningsrådene, risikerer ved denne fremgangsmåde at blive gidsler i et politisk spil.

S, SF, RV og EL beklager stærkt, at denne sag er blevet hastet igennem Folketinget på usaglig vis. Der har ikke været foretaget en høring på sædvanlig vis, og de stillede spørgsmål i udvalget er enten blevet mangelfuldt besvaret eller er slet ikke blevet besvaret.

Et mindretal i udvalget (V, DF og KF) indstiller beslutningsforslaget til forkastelse.

Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker følgende:

Mest miljø for pengene: Med Institut for Miljøvurdering ønskes grundlaget for prioriteringen af miljøindsatsen styrket, så miljømålene nås på den økonomisk mest effektive måde.

Baggrunden er bl.a., at der ikke tidligere på alle væsentlige områder er gennemført analyser af de konkrete miljøinitiativers omkostningseffektivitet.

Et eksempel herpå er Wilhjelmudvalgets rapport, hvor det bl.a. er understreget, at der bør foretages økonomiske konsekvensberegninger